

Kunnskapsdepartementet
Postboks 8119 Dep
0032 OSLO

Studie- og forskningsenheten

Saksbehandler: Gro Telhaug

Besøksadresse: B R A veien 4, 1757 HALDEN

Telefon: 69215209

E-post: gro.telhaug@hiof.no

Deres referanse: 14/5272-

Vår referanse: 15/00306-3

Dato: 29.04.2015

Høring - Nasjonale deleksamener - endring i forskrifter om rammeplan for grunnskolelærerutdanningene for 1.-7. trinn og 5.-10. trinn, rammeplan for sykepleierutdanning og rammeplan for bachelor i regnskap og revisjon

Vi viser til høringsbrev av 03.02.15 knyttet til endring i forskrifter om rammeplan for grunnskolelærerutdanningene for 1.-7. trinn og 5.-10. trinn, rammeplan for sykepleierutdanning og rammeplan for bachelor i regnskap og revisjon – nasjonale deleksamener.

Saken har vært på intern høring hos samtlige fagmiljøer ved høgskolen.

Kommentarer til forslag om endring av forskrift om rammeplaner

Høringsbrevet gir følgende argumentasjon for å innføre nasjonale prøver i utdanningen:

Nasjonale deleksamener i høyere utdanning vil gi fagmiljøene anledning til å sammenlikne seg med tilsvarende fagmiljøer ved andre institusjoner, noe som kan bidra til å utvikle fagmiljøene. Det vil også gi institusjonene, myndigheter og andre aktører bedre informasjon om studentenes kunnskapsnivå. Nasjonale deleksamener vil kunne virke tillitvekkende for samfunnet, fordi kunnskapen måles på en enhetlig måte ved alle institusjoner. Resultatene fra prøvene vil i tillegg gi studenter og nye søkere bedre og sammenlignbar informasjon om det faglige nivået ved studiestedene.

Argumentasjonene er slik vi leser det ikke knyttet til økt kvalitet i læringsutbytte for studentene. Nasjonale deleksamener foreslås innført for å kunne sammenlikne mellom institusjonene, og å gi samfunnet for øvrig tillit til kvaliteten på utdanningen. Det kan etter vår mening være noe vanskelig å sammenligne fagmiljøer ut fra nasjonale eksamener. Studentgruppene har ulik inntakskvalitet og prøvene vil bare fange opp en liten del av det faglige arbeidet. Innføring av nasjonale deleksamener som virkemiddel for å utvikle fagmiljøene ser vi som positivt.

Departementet legger i sin høring opp til at nasjonal deleksamen må tas til samme tid ved alle institusjonene. Dette kan etter vår mening legge begrensninger på organisering av studiet for den enkelte utdanningsinstitusjon ut fra hva som er mest hensiktsmessig sett i sammenheng med andre faktorer, deriblant tilgang til praksisplasser o.l..

Som departementet påpeker så må deleksamen innføres i et emne som er obligatorisk slik at det er mulig å foreta sammenligninger. Dette støtter vi. De tre aktuelle utdanningene er forskjellig og det er viktig at man ivaretar fagenes egenart og at felles eksamen ikke fører til begrensninger i forhold til den enkelte institusjons organisering av studiene og utnyttelse av dennes fagmiljø. Det viktigste er at studentene oppnår læringsutbytte for både de aktuelle emnene og for studiet som helhet.

Høgskolen i Østfold ønsker ikke at administrativ kontroll legger hindringer for kritisk tenking og utvikling. Nasjonale deksamener kan føre til økt fokus på instrumentelle sider ved utdanningen på bekostning av profesjonell kvalitet. Institusjonene er pålagt å tilby utdanning som er forskningsbasert, der studentene tas med i de fagansattes forskning og at forskningen ved institusjonen tas inn i utdanningen. Dette kan vanskeliggjøres dersom det innføres standardiserte eksamener. Valg av vurderingsform skal støtte opp om læringsutbytte i det enkelte emnet, noe vi antar vil bli ivaretatt ved denne endringen.

I høringsbrevet (side 2) omtaler departementet *integriert og isolert deksamener* og skriver at likelydende bestemmelse tas inn i alle tre forskrifter. Vi kan ikke se at dette er gjort i de tre forslagene som er listet opp på side 3 og 4 i høringsbrevet. Vi stiller spørsmål til *isolert deksamener* der vurdering skal gjøres utenom de ordinære vurderingene. Når og hvordan er det tenkt at disse skal gjennomføres? Hvordan få studenter til å gjennomføre en deksamener som ikke teller i den avsluttende vurderingen?

Kommentarer/spørsmål til praktisk gjennomføring/innføring av nasjonale deksamener

Vi ønsker å komme med noen kommentarer/spørsmål knyttet til den praktiske gjennomføringen – og innføringen av nasjonale deksamener for de aktuelle utdanningene.

Vil innføringen av nasjonale deksamener ha tilbakevirkende kraft for studenter som er tatt opp tidligere enn høsten 2015?

Høgskolen i Østfold har i sin forskrift om eksamen og studierett bestemmelse om at deksamener ikke skal føres på vitnemålet. I høringen står det at departementet kan bestemme om resultatet skal føres på vitnemålet. Vi oppfatter dette som at det vil bli lagt føring om at deksamener skal fremkomme på vitnemål/karakterutskrift. Dette gir oss en utfordring ved at vår forskrift om eksamen og studierett må revideres og sendes på høring før den vedtas, og da vedtas midt i et studieår for studentene. Dette er uheldig.

I høringsbrevet skriver departementet at *de vil sende ut et forslag til ny bestemmelse i universitets- og høyskoleloven i løpet av høsten 2015 som vil gi en generell hjemmel til å pålegge institusjoner og/eller fagmiljøer å avholde en slik eksamen*. Høringen er allerede sendt ut med frist 20. august 2015. Vi kan ikke ut fra høringen se når ikrafttredelse er tenkt for denne endringen. Dersom høgskolen må innføre deksamener i alle utdanninger – og synliggjøre dette på vitnemål/eksamensutskrifter, er det mindre tidkrevende for oss – og antagelig flere høyskoler at disse endringene ble innført parallelt.

En konsekvens av innføringen av deksamener vil også være at høgskolen må revidere allerede publiserte studieplaner for de aktuelle utdanningene. Dersom studentene skal kunne godkjenne sin utdanningsplan ved studiestart i august 2015 er det av vesentlig betydning at denne er korrekt. Innføring av deksamener vil få konsekvenser for utforming av utdanningsplanen i studentweb. Vi ber derfor at departementet så raskt som mulig gir oss en oversikt over hvilke emner det vil bli innført deksamener for, og hvordan disse er tenkt utformet. Korrigeringer av utdanningsplanen er mindre krevende både for institusjonene og studentene *før* studentene har godkjent denne enn etter. Frist for å godkjenne utdanningsplanen er 15. august.

I høringsbrevet står det: *For å sikre at bedømmelsen av studentenes prestasjoner blir likest mulig vil det bli lagt vekt på standardisering av prøvene*. Vi må da spørre om hvem det er som skal utforme og legge føringer for eksamensoppgavene til de nasjonale deksamenerene?

Høgskolen har i løpet av et par måneder fått tre høringssaker som vi opplever som overlappende i tema. To fra departementet og én fra UHR (underlagt KD). Dette gjelder høringen som nå blir besvart samt høring om rapport om sensurordningene innen høyere utdanning (omfatter deksamener) og forskrift om endring av universitets- og høyskoleloven og egenbetalingsforskriften (innføring av deksamener i alle typer utdanninger). Det er noe uheldig at høringsforslagene ikke er bedre koordinert med tanke på høringsarbeidet som pågår innad hos høringsinstansene.

Med hilsen

Stein Haugom Olsen
prorektor

Gro Telhaug
Rådgiver